

NOS Nieuws • Woensdag 1 maart, 17:11

Jaarlijkse aangifte begonnen, Belastingdienst voert intussen race tegen de klok

Bij de start van de jaarlijkse belastingaangifte vandaag ging het [direct mis](#). Door een overbelasting van DigiD was het voor veel mensen niet mogelijk om in te loggen. De technische problemen komen boven op een nog veel grotere ict-uitdaging bij de Belastingdienst: het draaiende houden van de inning van belastingen in de toekomst.

Met de belastingaangifte - een grote en financieel belangrijke operatie - haalt de staat naar schatting jaarlijks minstens 235 miljard euro binnen. Om dat te kunnen blijven doen, moeten de verouderde ict-systemen uiterlijk in 2026 zijn gemoderniseerd: een race tegen de klok. Waarom dat zo is, leggen we uit aan de hand van vijf vragen en antwoorden:

Cookies op de website van NOS.

NOS gebruikt Functionele en Analytische cookies voor website optimalisatie en statistieken.

[meer uitleg](#)

de jaren 80. Hiermee is het systeem voor de loonheffing, inkomensbelasting en de vennootschapsbelasting gebouwd.

Het is de afgelopen jaren steeds lastiger geworden om met Cool:Gen wijzigingen in de systemen door te voeren, volgens ambtenaren is het "een log slagschip". De Belastingdienst schrijft daarom nu grote delen van Cool:Gen om naar Java, een andere veelgebruikte programmeertaal die wendbaarder is.

Hoe kan het dat de Belastingdienst zulke oude software gebruikt?

Cool:Gen was in de jaren 80 en 90 innovatief, omdat je er snel systemen mee kunt opzetten. "De Belastingdienst was in die jaren zijn tijd ver vooruit, echt een schoolvoorbeeld op het gebied van automatisering", zegt Jurgen Vinju, hoogleraar bij het Centrum Wiskunde & Informatica en de TU Eindhoven.

Juist doordat de software zo lang succesvol was, had de Belastingdienst weinig redenen om er iets aan te doen. "Software moet je normaal na zo'n twintig jaar wel vervangen, want het wordt allemaal nu eenmaal ouder", zegt Vinju. "De software lijkt in dit geval slachtoffer van zijn eigen succes te zijn geworden."

Waarom is deze software niet makkelijk te moderniseren?

De vervanging van een heel ict-systeem is volgens Vinju een hele klus. "De systemen zijn vervlochten geraakt met hun omgeving, ze groeien als een soort klimplant overal doorheen. Het kost tijd om te snappen waar je wat kan doen, zonder schade aan te richten aan de operationele kant."

Groot probleem is verder dat er nog maar weinig belastingmedewerkers zijn die met Cool:Gen kunnen werken en de modernisering uit kunnen voeren. Degenen die er wel zijn, gaan ook nog eens bijna met pensioen. Ook buiten de Belastingdienst is de benodigde kennis moeilijk te vinden.

Ander probleem is dat de weinige medewerkers van de Belastingdienst die nog kennis hebben van Cool:Gen, de afgelopen tijd op andere spoedklussen zijn gezet. Zo moesten [na een uitspraak van de Hoge Raad](#) op stel en sprong aanpassingen worden gedaan bij de vermogensrendementsheffing in box 3. Daardoor liep de omzetting van Cool:Gen een jaar vertraging op.

Cookies op de website van NOS.

NOS gebruikt Functionele en Analytische cookies voor website optimalisatie en statistieken.
[meer uitleg](#)

meeste grote belastingen met de vraag: Die belastingen, met name de vertragingen

kunnen leiden in de modernisering.

Het Adviescollege ICT-Toetsing uitte vorig jaar [in een rapport](#) nog grote twijfels of de deadline kon worden gehaald. Ook consultancybureau Capgemini vreest dat met nog verdere vertraging het systeem niet op tijd wordt gemoderniseerd. "Een gevolg hiervan is dat de heffing van de inkomstenbelasting in gevaar komt, omdat bijvoorbeeld systeemfouten niet (tijdig) opgelost kunnen worden", staat in het rapport.

Waarom bouwt de Belastingdienst niet een heel nieuw systeem?

Vanwege de archieffunctie moeten de systemen wel in de lucht blijven. Daarom is in één keer alles vervangen, met een *big bang*, volgens ambtenaren te risicovol. Zij zijn daarom bezig om beetje bij beetje te moderniseren.

Ook na 2026 is de Belastingdienst dus nog niet van Cool:Gen af. De software is nog steeds nodig om oude aangiftes op te kunnen vragen.

Economie

Tip de redactie

Geef je tips aan ons door

Publieksvoorlichting

Voor vragen en reacties

NOS informatie

[Over de NOS](#)

[Werken bij de NOS](#)

[Contact](#)

[Journalistieke verantwoording](#)

Cookies op de website van NOS.

NOS gebruikt Functionele en Analytische cookies voor website optimalisatie en statistieken.

[meer uitleg](#)

Voorwaarden

Privacy

© NOS 2023

[Cookie-instellingen](#)

Cookies op de website van NOS.

NOS gebruikt Functionele en Analytische cookies voor website optimalisatie en statistieken.

[meer uitleg](#)